

KAP-RD01a-RD01c-1-24 Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása

Hozzászóló neve	A hozzászólás	Válasz
Bodnár Anikó	<p>Az elmúlt 3 évben zajló Koronavírus járvány és Ukrajna-Orosz háború miatt időszakonként beáramló Ukrajna mezőgazdasági termékek megviselték a mezőgazdasággal és élelmiszeriparral foglalkozó vállalkozásokat.</p> <p>1. Kérem, fontolják meg, hogy NE járjon a Támogatási kérelem ELUTASÍTÁSÁVAL ha az üzleti tervben 1. pontjának A művelet realizálásának vizsgálata, mivel a fent nevezett okok miatt a vállalkozások árbevétele alacsonyabb lehetett az elvártnál, és a fejlesztési forrás nyújthatna segítséget a jelen, háború okozta helyzetből való kilábaláshoz.</p> <p>2. Kérem, fontolják meg, hogy az üzleti tervben az Árbevétel számításnál (1. pont A művelet realizálásának vizsgálata) az árbevétel részét képezzék a területalapú és egyéb támogatások is. Mivel ezek a támogatások (AKG, ÖKO, élőhelyfejlesztés, állatjólétik,) a környezetvédelmi, természetvédelmi tevékenységek miatt keletkezett árbevételre hivatottak pótolni, így az ezeket a támogatásokat igénybe vevő gazdálkodókat hátrány érné a fejlesztési támogatások igénybevétele során, ha bevételeik kompenzálására nyújtott támogatásokat nem vennék figyelembe az árbevételük megállapításánál.</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog.</p> <p>Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p>

<p>Takács Béla</p>	<p>A Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása című (kódszáma: KAP-RD01a-RD01c-1-24) felhíváshoz lenne észrevételem.</p> <p>A 3.1.1. pont 1. célterületen belül a c) pontban a "Meglévő üveg- vagy fóliaborítású növényházak technológiai korszerűsítése" tevékenységet szükséges lenne pontosítani, hogy ebbe mi tartozik bele. Számos olyan beépített eszköz, berendezés található egy növényházban, például beépített öntözőrendszer, klím szabályozás, stb, amelyek beszerzése technológiai fejlesztésnek minősülne véleményem szerint.</p> <p>Viszont a 3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek: 1 alpontjában szintén szerepelnek részben hasonló elemek: "...növényházak működtetését szolgáló gépek, eszközök."</p> <p>Érdemes lenne a Felhívásban vagy a Fogalomtárban lehatárolni, hogy egyes fejlesztési elemek melyik kategóriába sorolandóak.</p> <p>A támogatási kérelmek összeállítását alapvetően meghatározza a kérdés, hiszen az egyéb, önállóan nem támogatható fejlesztési elemek projektbe építésének a feltétele a növényház fejlesztése. Sajnos számos esetben nem lehetséges további új növényház építése/bővítése a rendelkezésre álló területi korlátok miatt, viszont a termelés fejlesztése létszükséglet lenne.</p>	<p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p> <p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog.</p> <p>Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon találhatóak. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
--------------------	---	--

A „Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és postharvest fejlesztések támogatása” című KAP-RD01a-RD01c-1-24 kódszámú pályázati felhíváshoz kapcsolódóan az alábbi észrevételt és javaslatot kívánjuk tenni.

A Felhívás 3.3. pontjának I.12. pontja a következőképpen fogalmaz: „A fenntartási időszak alatt a művelet megvalósítási helyéről az egyedi azonosító számmal rendelkező konténert nem lehet elszállítani.”

Javasoljuk a fenti mondat törlését a pályázati felhívásból az alábbi indokok alapján:

- A gyümölcsstermeléssel, tárolással és forgalmazással foglalkozó vállalkozások esetében a gyakorlatban nem szokás a gyümölcsöt átpakolni különböző konténerekben. A gyümölcsöt szüretkor az egyedi azonosító számmal ellátott konténerbe helyezik, és ugyanabban a konténerben tárolják, értékesítik.
- Értékesítéskor a vevő betétdíjat fizet a konténerre, a gyümölcs pedig nem kerül átrakodásra más konténerbe, ezzel is minimalizálva a szállítási sérüléseket. Ez azzal jár, hogy az egyedi azonosító számmal rendelkező konténer elhagyja a termelő / pályázó telephelyét / projekt megvalósítási helyét.

A fentiek alapján a jelenlegi előírás indokolatlanul korlátozza a pályázók körét és hátrányosan érinti a gyümölcsstermelőket. A mondat törlése rugalmasabbá tenné a pályázati feltételeket, és összhangban lenne a piaci gyakorlattal.

Tisztelt Véleményező!

Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.

A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.

Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.

A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.

Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:

KAP Nemzeti Irányító Hatóság

<p>Dr. Keszthelyi Krisztián</p>	<p>A KAP_RD01a–RD01c–1-24 Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó és post - harvest fejlesztések támogatása üzleti terv mellékletéhez kapcsolódóan a következő észrevételeket tesszük:</p> <p>2. oldal. Kérjük az adatok hitelességének alátámasztása érdekében nyújtsa be a megadott évek adóbevallásait, illetve éves beszámolóit!</p> <p>Javasoljuk, hogy a beszámolókat ne kelljen beadni, mivel azok nem hitelesek. Javasoljuk, hogy a beszámolókat a Kincstár a közhiteles nyilvántartással összevetve ellenőrizze. https://e-beszamolo.im.gov.hu, mely mindig az aktuálisan közzétett adatokat tartalmazza, így a módosításokat már nem kell vizsgálni. Amennyiben a feltétel a KAP Vhr-ből jön, akkor javasoljuk annak módosítását is.</p> <p>4. oldala szerint: 1. A művelet realizálásának vizsgálata A vizsgálatnál figyelembe vett árbevétel számítása: Természetes személyek, egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások esetében: Pénzügyi adatok tábla „6. sor: Mezőgazdasági termelésből származó bevétel” + „7. sor: Mezőgazdasági szolgáltatásból származó bevétel” + „8. sor: Egyéb tevékenységek árbevétele” sorokban szereplő összegek összesen, Kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetében: Pénzügyi adatok tábla „8. sor: Értékesítés nettó árbevétele (9+10+11)” sorban szereplő összeg Több lezárt teljes üzleti év esetén az árbevétel az éves összegek átlagában kerül számításra (2, illetve 3 teljes lezárt év esetén a megadott éves árbevételek átlaga).</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon találhatóak. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
---------------------------------	--	---

Szempont értékelése: A művelet elszámolható összköltsége meghaladja a fenti számítás alapján számolt árbevétel ötszörösét. - Nem megfelelt"

A következőket javasoljuk:

1. A fenti szempont pontot érjen, és ne legyen kizáró kritérium. A korábbi VP-s pályázatokhoz hasonlóan ez csak értékelési szempont volt, de nem jelentett kizárást, és akkor is csak a tízszeres szorzó feletti kérelmeket sújtotta ez a szempont. Megoldás lehet az is, hogy az elmúlt három átlag, vagy az utolsó év adata közül az ügyfél számára kedvezőbb értéket vegye figyelembe a szempont.

2. A kritérium szinte minden induló, vagy nem régen (5 éven belül) indult kertészeti vállalkozást ki fog zárni. Ezzel szemben lehetőséget ad olyan vállalkozásoknak, akik korábban nem kertészettel foglalkoztak, és megvan a 40%-os mg-i árbevétel arányuk, viszont szakmai tapasztalattal nem rendelkeznek.

4. oldal

2.1. A vállalkozás eredményének vizsgálata

A fentiek alapján számított eredmény 3 teljes lezárt üzleti év megléte esetén egynél több alkalommal nem pozitív (negatív, vagy nulla) – Nem felelt meg.

A szempont a volument nem veszi figyelembe. Az 1 forint nyereség ugyanolyannak minősül mint a 100.000.000 forint nyereség. Az első és második évben realizált -1000 -1000 forint veszteség majd a harmadik éves 1.000.000 forintos nyereség szintén kizáró ok.

Szintén probléma, hogy a nulla nem jelent veszteséget, ebben az esetben már térülnek a tárgyi eszközök, amortizáció. Ezért a nullát javasoljuk törölni.

	<p>Javasoljuk a következőt:</p> <p>A fentiek alapján számított eredmény 3 teljes lezárt üzleti év megléte esetén egynél több alkalommal negatív vagy a 3 teljes lezárt üzleti év átlagában nem pozitív – Nem felelt meg.</p> <p>4-5. oldal</p> <p>2.2 Saját tőke arányos beruházási érték vizsgálata (csak kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetén)</p> <p>A vizsgálatnál figyelembe vett arányszám számítása: Kettős könyvvitelt vezető vállalkozás esetében: (a művelet elszámolható összköltsége / az utolsó teljes lezárt év saját tőke) * 100</p> <p>Saját tőke = a pénzügyi adatok tábla „5. sor Saját tőke” az utolsó teljes lezárt évben</p> <p>Szempont értékelése:</p> <p>A fenti számítás alapján az arányszám (X) 10,00% és az alatti, vagy 150,00% feletti (X<=10,00%, vagy X>150,00%) - Nem megfelelt</p> <p>A szempont vizsgálata során egy újabb adatot felvitelt javaslunk: Tulajdonosok által nyújtott rövid és hosszú lejáratú kölcsöntőke. Ez az összeg többnyire saját tőkeként viselkedik, a pénzügyi adatok is - ha alá van rendelve – akkor saját tőkeként ezt elfogadják. Számvitelileg azonban vagy rövid vagy hosszú lejáratú kötelezettség. Emiatt egy nagyobb beruházást az elmúlt években részben hitelből és részben tulajdonosi kölcsönből megvalósító vállalkozást ez a feltétel ki tud zárni. A fenti kizáró értéket javasoljuk 300%-ban meghatározni.</p> <p>Pl: adatok Ft</p>	
--	--	--

Saját tőke = a pénzügyi adatok tábla „5. sor Saját tőke” + Tulajdonosok által nyújtott rövid és hosszú lejáratú kölcsöntőke”, az utolsó teljes lezárt évben

Szemponrt értékelése:

A fenti számítás alapján az arányszám (X) 10,00% és az alatti, vagy 150,00% feletti ($X \leq 10,00\%$, vagy $X > 150,00\%$) - Nem megfelelt

Ez a kritérium így változtatás nélkül sok – az elmúlt 10 évben indult dinamikus növekvő vállalkozást ki fog zárni!

5 oldal

2.3. Eladósodottság fokának vizsgálata (csak kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetén)

A vizsgálatnál figyelembe vett arányszám számítása:

Kettős könyvvitelt vezető vállalkozás esetében:
(kötelezettségek az utolsó teljes lezárt évben / eszközök összesen az utolsó teljes lezárt évben) * 100

Kötelezettségek = a pénzügyi adatok tábla „6. sor Hosszú lejáratú kötelezettségek” + „7. sor Rövid lejáratú kötelezettségek” az utolsó teljes lezárt évben,

Eszközök összesen = a pénzügyi adatok tábla „1. sor Eszközök összesen” az utolsó teljes lezárt évben,

Szemponrt értékelése:

A fenti számítás alapján az arányszám (X) 100,00% feletti ($X > 100,00\%$) - Nem megfelelt

A kritérium gyakorlatilag kizárja a saját tőkét elveszti vállalkozásokat. Hasonlóan az előző ponthoz a Tulajdonosok által nyújtott rövid és hosszú lejáratú kölcsöntőke javasoljuk kivenni a kötelezettségek közül:

(kötelezettségek az utolsó teljes lezárt évben - Tulajdonosok által nyújtott rövid és hosszú lejáratú

kölcsöntőke / eszközök összesen az utolsó teljes lezárt évben) * 100

6. oldal

jogi személy esetében 30 napnál nem régebbi cégkivonattal Ezt javasoljuk törölni, és az információt közhiteles nyilvántartásból beszerezni: <https://www.e-cegjegyzek.hu/> Amennyiben a feltétel a KAP Vhr-ből jön, akkor javasoljuk annak módosítását is.

7. oldal

„nyújtsa be a beszállítói szerződések tárgyában kelt, a támogatási kérelem benyújtását megelőző évekre vonatkozó beszállítói számlákat, amelyek igazolják a szerződéses kapcsolat megvalósulását.”

Javasoljuk, hogy a könyvelő által aláírt főkönyvi karton is alátámasztó dokumentum lehessen, hiszen akkor több tíz számla is kapcsolódhat egy-egy szerződéshez:

„nyújtsa be a beszállítói szerződések tárgyában kelt, a támogatási kérelem benyújtását megelőző évekre vonatkozó beszállítói számlákat, vagy a könyvelő által ellenjegyzett főkönyvi kartonokat, pénztári jelentéseket, amelyek igazolják a szerződéses kapcsolat megvalósulását.”

7. oldal

5. Értékesítési kapcsolatok

A stabil értékesítési kapcsolattal rendelkező pályázók előnyben részesülnek, ezért amennyiben rendelkezik több évre szóló értékesítési szerződéssel, vagy ugyanazon értékesített termék esetén több egymást követő évre szóló – akár eltérő kereskedelmi partnerekkel kötött – szerződéssel, akkor a stabil értékesítési kapcsolat igazolására nyújtsa be ezeket, illetve nyújtsa be az értékesítési szerződések tárgyában kelt, a támogatási

	<p>kérelem benyújtását megelőző évekre vonatkozó termék értékesítéséről szóló számlákat, amelyek igazolják a szerződéses kapcsolat megvalósulását</p> <p>Ez egy közel egész évben termelő kertészeti vállalkozás esetén rengeteg dokumentum, ami lassítja majd a feldolgozást. Javasoljuk a három évet és a számlák helyett kartonok benyújtását.</p> <p>8. oldal</p> <p>6. Export értékesítés aránya</p> <p>Javasoljuk ennél a szempontnál a TÉSZ-nek beszállító partnerek esetében, hogy a TÉSZ adatait vegye figyelembe az értékelés, hiszen jóhiszemű tagság esetén szinte kizárólag a TÉSZ-nek szállít a pályázó, aki exportál. A TÉSZ az igazolási formanyomtatványon tudna nyilatkozni az árbevétel arányról.</p>	
<p>Osgyán Csaba</p>	<p>Javasoljuk, hogy a beadási időszakok az előzetes terveknek megfelelően ne fedjék egymást a pályázati anyagok minősége, a pályázók, kivitelezők, árajánlatot adók, tervezők leterheltsége miatt, illetve a pályázatok feldolgozása, döntési mechanizmusa okán.</p> <p>Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása</p> <p>1. értékelési szakasz: 2024. július 24. – 2024. augusztus 6. 2. értékelési szakasz: 2024. augusztus 7. – 2024. augusztus 21.</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati</p>

		<p>felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
<p>Máté Péter</p>	<p>A kap.mnh.hu oldalon megjelent a Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó és post - harvest fejlesztések támogatása KAP_RD01a–RD01c–1-24 kódszámon.</p> <p>A felhívás mellékletét képező Üzleti terv kitöltési útmutató 4. oldala szerint:</p> <p>"1. A művelet realitásának vizsgálata A vizsgálatnál figyelembe vett árbevétel számítása: Természetes személyek, egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások esetében: Pénzügyi adatok tábla „6. sor: Mezőgazdasági termelésből származó bevétel” + „7. sor: Mezőgazdasági szolgáltatásból származó bevétel” + „8. sor: Egyéb tevékenységek árbevétele” sorokban szereplő összegek összesen, Kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetében: Pénzügyi adatok tábla „8. sor: Értékesítés nettó árbevétele (9+10+11)” sorban szereplő összeg Több lezárt teljes üzleti év esetén az árbevétel az éves összegek átlagában kerül számításra (2, illetve 3 teljes lezárt év esetén a megadott éves árbevételek átlaga).</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog.</p> <p>Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon</p>

	<p>Szempontról értékelése: A művelet elszámolható összköltsége meghaladja a fenti számítás alapján számolt árbevétel ötszörösét. - Nem megfelelt"</p> <p>Vállalkozásunk az elmúlt két évben jelentős fejlesztés valósított meg, új termálkutat fúrtunk, illetve egy új 4 ha-os üvegházzal bővültünk, melyet sikeresen el is számoltunk, ennek köszönhetően a 2023-as árbevételünk meghaladta az 1,1 Mrd forintot. További terveink vannak, azonban a megjelent tervezet szerint az új, cca. 5,7 Mrd forintos fejlesztésünket nem tudjuk pályázatból megvalósítani, mivel az elmúlt három éves árbevételünk átlaga nem éri az egy milliárd forintot, a tavalyi erős év ellenére.</p> <p>Mindezek alapján a következőket javasoljuk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A fenti szempont pontot érjen, és ne legyen kizáró kritérium. A korábbi VP-s pályázatokhoz hasonlóan ez csak értékelési szempont volt, de nem jelentett kizárást, és akkor is csak a tízszeres szorzó feletti kérelmeket sújtotta ez a szempont. Megoldás lehet az is, hogy az elmúlt három átlag, vagy az utolsó év adata közül az ügyfél számára kedvezőbb értéket veszi figyelembe a szempont. 2. A kritérium szinte minden induló, vagy nem régen (5 éven belül) indult kertészeti vállalkozást ki fog zárni. Ezzel szemben lehetőséget ad olyan vállalkozásoknak, akik korábban nem kertészettel foglalkoztak, és megvan a 40%-os mg-i árbevétel arányuk, viszont szakmai tapasztalattal nem rendelkeznek. 	<p>találhatók. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el. Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
--	--	--

	Bízunk benne, hogy a fenti szempont átgondolásra kerül, és a jövőbeli terveinkre tudunk majd kérelmet benyújtani!	
Apostol Attila	<p>Társadalmasítás keretén belül az alábbi észrevételekkel kívánok szolgálni a közös agrárpolitika stratégiai tervében szereplő Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és postharvest fejlesztések támogatása (KAP-RD01a-RD01c-24) című pályázati tervvel kapcsolatban:</p> <p>Ezek az alábbiak:</p> <p>1, 8.3. pontban a támogatási előleget az elnyert támogatás 25 %-ban határozták meg! Kérem ezen arányt visszaemlíteni az eddigi közelmúlt gyakorlata szerinti 50 %-ra!</p> <p>2, -3.1.1. pont 1. célterület 2/b. pontja nem egyértelmű hogy meglévő hűtőházak csak bővítéssel, vagy korszerűsítéssel is érintettek-e</p> <p>3, kérem egyértelműsíteni, hogy meglévő manipuláló helyiség átalakítása hűtőházzá, valamint egy meglévő hűtőkamra átalakítása manipuláló helyiséggé, melyik tevékenységbe sorolható, mivel új épület nem készül, de funkcióváltás történik?</p> <p>4, 3.1.1. pont 2. célterület 1/a. pontjában javaslom a hőtechnikai adottságok javítását, utólagos belső hőszigetelés létrehozásával is!</p> <p>5, 3.3. II./B/3.: Kérem egyértelműsíteni, hogy a hűtési technológia komplett cseréje, vonatkozik-e a hűtőpanelokra is?</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog.</p> <p>Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon találhatóak. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
Jaczina Csaba	A felhívás 3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások /	Tisztelt Véleményező!

	<p>II. Kötelező építészeti – műszaki tartalomra vonatkozó előírások: /</p> <p>A). Növényházak építészeti-műszaki tartalmára vonatkozó előírások /</p> <p>1. Új üvegházak (üvegorítású növényházak) építése, bővítése pontja alapján új építés, virágtermesztés esetén minimum 500 m2 alapterületet ír elő.</p> <p>Ugyanezen rész 5. pontjában azonban már nincs a virágtermesztésre vonatkozó 500 m2 alapterületű "könnyítés":</p> <p>"5. Meglévő fóliaházak vagy üvegorítású növényházak technológiai korszerűsítése A korszerűsítés beépítendő technológiaként legalább 1000 m2 alapterületű növényházra, egy szerkezeti egységben lévő vagy különálló üvegházakra és fóliaházakra irányulhat."</p> <p>Javaslom, hogy korszerűsítés esetén - hasonlóan az új építéshez - biztosítsanak lehetőséget a minimum 500m2 alapterületű virágtermesztéssel érintett növényházak fejlesztésére.</p>	<p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
<p>Orbán Balázs</p>	<p>Alulírott Orbán Balázs a KAP-RD01a-RD01c-1-24 kódszámú, Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása című pályázati felhívás társadalmi egyeztetése kapcsán az alábbi észrevételeket teszem:</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p>

1. A pályázati felhívás nem zárja ki, hogy jelenleg kertészetet nem folytató vállalkozás is induljon rajt, azonban a pályázat és az üzleti terv szinte valamennyi pontozási tényezője a már több éve kertészeti tevékenységet folytató vállalkozásokat helyezi előnybe, melyek eredményeként egy újonnan kertészeti tevékenységbe kezdő vállalkozás szinte el sem tudja érni a minimum pontszámot, többek közt a következők miatt: Az üzleti terv 65 pontjából minimum 25 pontot szükséges hozni, míg 40 pontos Megalapozottság részben (a kitöltési útmutató alapján) feltételezhetően elsősorban csak a több éve kertészeti tevékenységet folytató vállalkozások érhetnek el pontot, még az sem szerezhethet érdemi pontot aki korábbi kapcsolódó fejlesztést valósít/valósított meg és még nem tudta teljesen befejezni/záró beszámolót benyújtani (és egyébként a hatályos felhívás szerint még határidőben is van a fejlesztésével) és a kertészeti tevékenységét elindítani. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében lehetőséget kellene biztosítani a újonnan kertészeti tevékenységet kezdőknek, illetve szintén többlet pontot biztosítani azoknak aki a korábbi kapcsolódó pályázati felhívás szerinti projektet valósítanak meg és legalább már 1 kifizetési kérelmet is benyújtottak. Továbbá ahol lehetséges jövőbeni vállalás útján is lehessen rész pontszámot szerezeni, ne csak a pályázat benyújtásakor fennálló állapotok alapján.

2. A pályázati felhívás alapján csak olyan vállalkozás tud indulni, akinek a tervezett elszámolható költsége nem haladja meg az előző évi árbevételének ötszörösét. Ezen kritérium szintén ellehetetleníti az újonnan kertészeti tevékenységet kezdő vállalkozásokat és azokat is akik

A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül. Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.

A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el. Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:

KAP Nemzeti Irányító Hatóság

	<p>jelenleg valósítják meg a korábban elnyert kertészeti pályázatukat, figyelembe véve, hogy egy normál kertészeti üzem bekerülési költségéhez szükséges nagyságú árbevétellel pont a kertészeti tevékenység megléte, illetve még el nem indítása miatt nem rendelkeznek, ezen vállalkozások célja pont az, hogy a jövőbeni kertészeti tevékenységből növeljék jelentősen árbevételüket. Javasolt ezen kritérium törlése, vagy az arányszám jelentős növelése.</p> <p>3. A pályázati felhívás alapján csak olyan vállalkozás tud indulni, akinek az elmúlt években nem vagy maximum csak egy alkalommal volt nulla vagy negatív az eredménye. Ezen kritérium szintén nagyon sok vállalkozást zár ki a pályázatból, köztük az eltérő üzleti éves beszámolóval rendelkezőket. Az elmúlt években a mezőgazdasági tevékenységet számos olyan tényező hátráltatta (aszály, költségek növekedésével szemben a termékek árának csökkenése, szomszédos országban zajló háború közvetlen negatív hatásai stb.), melyek együttes eredményeként a vállalkozásoknak önhibáján kívül jelentős mértékben csökkent a hatékonyságuk és így az eredményességük, sokan szenvedtek el veszteséget, akiknek pont egy jövőbeni fejlesztés jelentheti a talpra állást. Javasolt ezen kritérium törlése.</p> <p>Kérjük a fenti észrevételek megvizsgálását és a végleges pályázati felhívásba való beépítését.</p>	
Csollák Gábor	Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-1-24 kódszámú) pályázati felhívás tervezetének társadalmi egyeztetéshez.	Tisztelt Véleményező! Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett

	<p>"I. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE....</p> <p>Ennek legfontosabb eszköze az új, innovatív és környezetbarát termesztési és termelési technológiák elterjesztésének és fejlesztésének támogatása,....." új technológiai elemet ne zárjon ki, tehát a következő részt módosítani, vagy kiegészíteni kellene:</p> <p>"II. Kötelező építészeti – műszaki tartalomra vonatkozó előírások:</p> <p>A). Növényházak építészeti-műszaki tartalmára vonatkozó előírások 1. Új üvegházak (üvegházak (üvegházak) építése, bővítése "5. Meglévő fóliaházak vagy üvegházak növényházak technológiai korszerűsítése"</p> <p>"A talaj nélküli termesztés kiépítése esetén kötelező a tápoldat közvetítésére alkalmas közetgyapot, vagy kókuszszánc paplanok, téglák alkalmazása," kiegészíteni : vagy komplett hidropóniás NFT csatorna rendszer kiépítésével.</p> <p>Indoklás, hogy ez a technológia Hollandia és Ázsia térségében elterjedt bizonyos növények termesztésében. Itt a saját telephelyünkön lévő tesztfarmunkon igen nagy az érdeklődés a technológiára.</p> <p>Cégünk a növényházak gyártása, szerelése mellett az NFT rendszerek teljes körű gyártásával, forgalmazásával, technológiai tanácsadásával is foglalkozik. Ezért is javasoljuk kiegészíteni</p>	<p>pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értekes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
--	--	--

<p>Farkas Gabriella</p>	<p>Cégünk termesztett csiperkegomba nagyüzemi termesztésével foglalkozó, kizárólagosan családi és egyben magyar tulajdonban működő vállalkozás.</p> <p>Sajnálattal tapasztaltam a fenti kódszámú pályázat kiírásának olvasásakor, hogy a gombatermesztők ismét kimaradtak a kedvezményezettek köréből.</p> <p>Bár a gomba biológiailag se nem zöldség, se nem gyümölcs, termesztését tekintve azonban rendkívül beruházásigényes kertészeti ág.</p> <p>Így hálásan köszönnénk azt a lehetőséget, amikor egy cég nem egy komplett termesztőházat kíván felépíteni, hanem egy már felépült házra kíván a kor igényeinek megfelelő, kisebb termesztési, energetikai, informatikai beruházásokat, fejlesztéseket megvalósítani, akkor ezeket esetleg támogatással tehesse meg.</p> <p>Tehát kérésem az lenne, hogy mind a kertészetnél, mind a mezőgazdasági beruházásoknál is, lehetőség szerint a gombatermesztési ágazatot is szíveskedjenek a kedvezményezettek közé beemelni.</p> <p>Szíves együttműködésüket ezúton is nagyon köszönöm és munkájukhoz sok sikert kívánok!</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog.</p> <p>Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
<p>"Mezei Dávid MBH Bank Nyrt."</p>	<p>1. Javasoljuk a vizsgálat során figyelembe vett, maximálisan támogatható árbevétel szorzót jogcímek szerint differenciálni, illetve kifejezetten jelen jogcím esetében a művelet elszámolható összköltségét a tervezetben szereplő árbevétel 5x helyett az árbevétel 10x-</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett</p>

esében maximálni. Indoklás: a kertészeti üvegházi termelésben véleményünk szerint a már meglévő termőterület, illetve az ez alapján realizált árbevétel lehet az alapja annak, hogy egy adott méretű fejlesztés támogatható-e. Számításaink szerint a tervezetben szereplő korlát túlságosan szűk az agrárszakmai szempontból egyébként támogatható, reális, a napi gyakorlatban várható fejlesztési célokhoz képest, melyet a mellékletben példával is alátámasztunk.

1. Amennyiben egy termelő egy ténylegesen egy gazdasági egységként működő csoport tagjaként pályázik – amely a mezőgazdasági termelésben napi gyakorlat – a számítási módszertan nem teszi lehetővé ezen csoporttagok árbevételének összeszámítását (Pl. közeli hozzátartozók vagy az általuk tulajdonolt társas vállalkozások esetén, vagy ha tulajdonosi kapcsolat van a két vállalkozás között). Véleményünk szerint indokolt lehet olyan, a támogatás célját maximálisan figyelembe vevő kritériumokat definiálni – pótlólagos dokumentáció előírása mellett – amelyek teljesülése esetén a csoporttagok bevétele ezen mutatószám szempontjából összeszámítható.

2.1 A javasolt számítási módszertan hátrányosan különbözteti meg azokat a termelőket, akik korábban nagyösszegű beruházásokat valósítottak meg és pusztán az erre elszámolt értékcsökkenési leírás miatt lett negatív az eredményük. Javaslat: az eredmény számítása során mind az egyszeres, mind a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások esetében a Vállalkozás eredménye / Adózás előtti eredmény kategóriához adjuk hozzá a tárgyi eszközökre elszámolt éves értékcsökkenési leírást.

pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.

A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.

Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.

A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon találhatóak. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.

Értekes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:

KAP Nemzeti Irányító Hatóság

	<p>2.2 A mutatószám és a javasolt küszöbérték véleményünk szerint ebben a formában nem tenné lehetővé számos, agrárszakmai szempontból egyébként életképes, és banki finanszírozásra is alkalmas beruházás támogatását (a mellékletben egy példaszámítást is csatolunk ehhez). Javasoljuk a küszöbérték jelentős növelését (a becsatolt számítás alapján 15-20x) VAGY alternatív mutatószám javaslat: a vállalkozás mérleg szerinti (nettó) tárgyi eszközeinek 5-szörösében meghatározni a küszöbértéket.</p> <p>2.3 Ebben a formában a mutató valójában nem is az eladósodottságot vizsgálja, hanem azokat a vállalkozásokat szűri ki, amelyek negatív saját tőkével működnek. Ezzel egyetértünk, de javasoljuk a mutatót közvetlen ebben a formában megfogalmazni (Saját tőke értéke >0 legyen).</p>	
<p>Szabó János</p>	<p>Tisztelt Támogató, A kertészeti üvegházak támogatásába sajnálatos módon nem került bele a gombatermesztés támogatása. A gombatermesztése termesztési felülete sokszorosa lehet a zöldségek felületének a polcos rendszerekkel. Ezért is az jó megoldás volt, hogy a termesztő területre átalányban volt a két évvel ezelőtti pályázatban meghatározva az elszámolható költség. Továbbá, azzal hogy a mostani pályázatban nem termesztő házakat, hanem csak üvegházakat támogatnak (legalább az építmény teteje üvegből kell hogy készüljön), megnehezítik a nyári időszakot, amikor a napsütés nagyon felmelegíti az építményt. Gombatermesztésnél ez eleve hátrány, de ma már a többi kultúrát is célszerűbb lehet zárt, hőszigetelt (pl. szendvicspanel) építményben hajtani, és a világítást, hőmérsékletet, páratartalmat, CO2-t gépekkel,</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati</p>

	<p>programozottan irányítani. Akár akva- vagy hidropóniás rendszerrel.</p>	<p>felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel. A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el. Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
<p>"Matuska Sándor OTP Bank Nyrt."</p>	<p>8. sz. melléklet Üzleti terv kitöltési útmutató</p> <p>1. Javasoljuk a szempont jogosultsági kritériumként történő kezelése helyett, szelekciós kritériumként történő alkalmazását. A "nem megfelelt" minősítésre 0, míg a "megfeleltre" 0-tól magasabb pontérték alkalmazása célszerű.</p> <p>1. Megfontolásra javasoljuk, hogy amennyiben a pályázó cégcsoporthoz tartozik és az anyavállalat rendelkezik konszolidált beszámolóval, akkor az értékelési szempont a konszolidált beszámolóban szereplő értékek alapján kerüljön vizsgálatra.</p> <p>2.1. Javasoljuk a szempont jogosultsági kritériumként történő kezelése helyett, szelekciós kritériumként történő alkalmazását. A "nem megfelelt" minősítésre 0, míg a "megfeleltre" 0-tól magasabb pontérték alkalmazása célszerű.</p> <p>2.1. "Amennyiben e mutató szelekciós szempontként történő kezelése, nem elfogadható, úgy az alábbi megfogalmazást javasoljuk:</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon</p>

	<p>""1 vagy 2 teljes lezárt üzleti év megléte esetén egyszer sem pozitív (negatív, vagy nulla)"" illetve ""1 vagy 2 teljes lezárt üzleti év megléte esetén legalább egyszer pozitív az eredmény""</p> <p>2.1. Megfontolásra javasoljuk, hogy amennyiben a pályázó cégcsoporthoz tartozik és az anyavállalat rendelkezik konszolidált beszámolóval, akkor az értékelési szempont a konszolidált beszámolóban szereplő értékek alapján kerüljön vizsgálatra.</p> <p>2.2. Javasoljuk a szempont jogosultsági kritériumként történő kezelése helyett, szelekciós kritériumként történő alkalmazását. A "nem megfelelt" minősítésre 0, míg a "megfeleltre" 0-tól magasabb pontérték alkalmazása célszerű.</p> <p>2.2. Megfontolásra javasoljuk, hogy amennyiben a pályázó cégcsoporthoz tartozik és az anyavállalat rendelkezik konszolidált beszámolóval, akkor az értékelési szempont a konszolidált beszámolóban szereplő értékek alapján kerüljön vizsgálatra.</p> <p>Általános javaslat, hogy a gazdálkodási adatok közül csak azokra vonatkozzon kitöltési kötelezettség, amely adatok utána a mutatók számítása során felhasználásra kerülnek, így elkerülhető a felesleges adatrögzítés.</p>	<p>találhatók. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel: KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
Demeter Gábor	<p>2.2 pont: javasoljuk a kedvezményezetti körnél tisztázni azt, hogy támogatható-e az a gazdálkodó, amely rendelkezik a 10000 STÉ euró elvárt kertészeti üzemmérettel, de még nem végzett a termelésen kívül egyéb ide kapcsolódó tevékenységet, viszont szeretne fejleszteni, pl.: tároló kapacitás kiépítése.</p> <p>2.3 pont: A szakmailag megfelelően összeállított projektötlet esetén mennyire reális a harmadik, ill.</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti</p>

negyedik kérelembenyújtási szakaszban való kérelmezés? Van-e támogatási részlehatárolás a támogatási keretből egy-egy kérelem benyújtási időszakhoz allokálva?

2.4 pont: A tervezet szerint értékelési szakaszonként a kérelem több célterületet is érinthet, viszont több megvalósítási helyre nem tartalmaz utalást. Lehetőséget ad másik értékelési szakaszban másik megvalósítási helyet is megjelölni. Javasoljuk, hogy egy értékelési szakaszban több célterület és több megvalósítási hely is megjelölésre kerülhessen.

A 3.1.1. 2.a) alpontban az új hűtőkamrák létesítése, hűtőkonténer beszerzése tevékenységhez tervezett 8 millió Ft-os korlát megemelését javasoljuk 20 millió Ft-ra a jelenlegi piaci árviszonyok alapján.

3.1.2.2.3 alpontban szereplő kertészeti tevékenységhez kapcsolódó szállítójármű (N kategória) tervezett nettó 50 millió Ft-os költségkorlátját javasoljuk legalább 60 millió Ft-ra emelni a piaci árviszonyok figyelembe vételével.

3.1.2.2.5 alpontban szereplő Egyedi azonosítóval ellátott tárolókonténer beszerzése tevékenység esetén javasoljuk legalább nettó 60.000 Ft korlát beállítását a piaci árakhoz igazodva.

3.3 I. 11. alpont: a kertészeti ágazatból a minimum 30% ökológiai gazdálkodási arány magas, főleg ha a min. 10000 STÉ euró üzemméretnél sokszor nagyobb a gazdaság mérete ez esetben nehéz ezt az elvárást elérnie a kertészeteknek, javasoljuk a %-os arányt csökkenteni 10-15%-ra, vagy meghatározva STÉ-ben az ökológia rész mértékét.

3.3 I. 12. alpont: a konténeren a projekt azonosító száma kötelező feltüntetését nem javasoljuk, elegendő az egyedi gyártási azonosító, mivel nem minden gyártó technológiája

terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.

Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.

A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.

Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:

KAP Nemzeti Irányító Hatóság

alkalmas arra, hogy egyéb azonosítót készítsen. Amennyiben az elvárásnak megfelel egy a projekt azonosítóját tartalmazó firmatábla/matrica, ill. egyéb típusú utólagosan felhelyezett azonosító, abban az esetben javasoljuk pontosítani a felhívásban.

3.3 II. A. 1-2. alpont: az alapterület nagysága legalább 1000 m²-t javasoljuk 500m²-re, virágtermesztés esetén legalább 500 m²-t 250 m²-re, meglévő és bővítéssel megvalósuló üvegház alapterülete 1500 m²-t 1000 m²-re módosítani.

3.3 II. A. 3-4-5. alpont: Üzemi szinten típusonként legalább 1000 m² összes alapterület nagyságot javasoljuk 500 m²-ben meghatározni.

3.3 II. A. 4. alpont: A gyümölcsstermesztés esetén támogatott növények köre korlátozott, javasoljuk bővíteni.

3.3 II. A. 6. alpont: A öntözés berendezéseit (víztisztító, tápoldatozó szivattyú), termékmanipuláló teret sok esetben nem különálló épületrészben helyezik el, nem elhatárolható a termelési tértől, ezért javasoljuk önálló tevékenységbe tartozó létesítményhez sorolni.

Szintén ezen alpont esetén a helyiségek alapterületének korlátozását 15-20%-ra javasoljuk emelni.

3.3 II. B. 1. alpont: a hűtőkamrák létesítése, hűtő konténerek beszerzése esetén meghatározott 99 m³ hűtött légtér méretét javasoljuk megemelni 1000 m³-re a közepes és nagyobb üzemek reális szükségletét figyelembe véve.

3.3 II. B. 1. alpont: ezen alpont esetén a helyiségek alapterületének korlátozását 15-20%-ra javasoljuk emelni.

3.3 III. 6 alpont: Csak szereléssel járó technológiák estében nem kell műszaki ellenőr, építési napló, felmérési napló. Véleményünk szerint esetenként nehezen határolható el az építéstől az ilyen jellegű tevékenység, javasoljuk hatóság vélemény kérésének elvárását arra vonatkozóan, hogy a

tevékenység nem kapcsolódik az építési/mérésügyi hatóság engedélyezési tevékenységéhez, így elkerülhető egy esetleges utólagos eljárás lefolytatásának, vagy nem engedélyköteles igazolás kérésnek szükségessége.

3.3 V. 5. pont: „Gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független forgalmazótól származó, azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező gépre, eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó magyar nyelvű árajánlatot.” Ezen résznél javasoljuk, pontosítsák mi az elvárásuk az „azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterek” tekintetében, hogy teljesen egyforma paramétereket várnak el, vagy mely fő paraméterek egyezősége felel meg az összehasonlíthatóság elvárásának.

3.3 IV. pont: Szolgáltatás vásárlása esetén is elvárás a 3 db árajánlat. Javasoljuk ezen elvárás felülvizsgálatát, ugyanis a kérelembenyújtás időpontjában ezen szolgáltatások szállítói az esetek nagy többségében még nem kerülnek kiválasztásra, így nehézséget okoz a kérelmezőnek az ajánlatkérés. Amennyiben elvárás lesz, pontosítsák, hogy már a kérelmezés időpontjában szükséges-e a 3 árajánlat, vagy csak kifizetés igénylésnél.

Javasoljuk, hogy részletezze a felhívás a 3.3 pontban, hogy VIS MAJOR esetében hány nap áll rendelkezésre a bejelentésre, s milyen dokumentumokat szükséges a bejelentéshez csatolni, megelőzve azt, hogy a határidőn túli bejelentés esetében szankciók érvényesüljenek a kérelmezőt.

Javasoljuk, hogy adjanak lehetőséget a 4.1.2 pontban említett tervdokumentáció időpontja esetében 2023. január 1-nél korábban készült tervdokumentációk költségnek elszámolhatóságára is.

8.3 pont: Észrevételeztük, hogy az előleg meghatározása tekintetében a nagyberuházások esetén alacsonynak bizonyul a 25%, maximum 500 millió Ft-os határ, javasoljuk, hogy akár a korábbi biztosíték-feltételek mellett legyen egy magasabb előlegigénylési határ is, pl.: 50%, és/vagy maximum 2,5 milliárd, ill. 5 milliárd Ft.

8.3 pont: Javasoljuk, hogy a felhívás keretében biztosítsanak a kedvezményezettek részére az 1. kifizetési kérelem után fennmaradó le nem hívott támogatási összegre is előleget felvenni, és határozzák meg ennek elszámolási elvárásait.

8.3 pont: Észrevételünk alapján nagyban változik az előleggel történő elszámolás szabálya. Nagy változás, hogy a felvett előleggel már az 1. kifizetési kérelemben el kell számolni. Javasoljuk, hogy az előlegigényléshez kapcsolódóan gondolják át a feltételrendszert. Sokszor több hónapos az ügyintézési idő az előlegigényléshez kapcsolódóan, így nagyon közeli lehet az 1. mérföldkő, amikor a teljes előleggel szükséges elszámolni. Javasoljuk, biztosítsanak lehetőséget, hogy a 2. mérföldkőben is legyen lehetőség az előlegelszámolásra, amennyiben az 1. mérföldkő elszámolása nem fedi le az előleg teljes összegét.

8.3 pont: Az előleghez kapcsolódóan javasoljuk, pontosítsák milyen dokumentációs, egyéb elvárás van az önerő igazolására.

Javasoljuk, hogy konkretizálják a végleges felhívásban a 9.1 ponthoz kapcsolódóan, hogy van-e lehetőség időközi

kifizetési kérelem benyújtására két mérőföldkőhöz kötött KK közötti időszakban. Amennyiben van lehetőség időközi kifizetési kérelem benyújtására, javasoljuk, hogy jelezzék, hány alkalommal lehetséges ez.

Elszámolási kötelezettség (9.1. pont): 12 hónapon belül 10%; 24 hónapon belül 60%; 36 hónapon belül be kell fejezni a projektet, minimum 80%-os készütségi fognak kell lennie – Van-e arra lehetőség, hogyha az előírt határidőre történő készütségi fokot nem éri el a kedvezményezett, kimentési kérelemmel élhet-e? Projekt végén pedig a határidő hosszabbításra van-e lehetőség? Pl. nem szeretnénk a támogatási összeg 5%-át visszafizetni, ha 60-80% készütségi fognál vagyunk a legvégén, és még szükséges lenne néhány hónap a teljes, 100%-os készütségi fok eléréséhez.

Javasoljuk megjeleníteni az elszámolási kötelezettséghez (9. fejezet) kapcsolódóan, hogy van-e lehetőség projekt záró mérőföldkövének módosításához változás bejelentés keretében olyan esetben, amikor a projekt megvalósításának teljes befejezéséhez szükséges még néhány hónap a záróelszámolás tervezett időpontján túl.

Javasoljuk, hogy adjanak arra lehetőséget, hogy az anyagköltség és hozzá kapcsolódó munkadíj építési tételek esetében külön számlán is elszámolhatók legyenek (9. fejezet). Ez korábban előfordult olyan tételeknél, ahol az ÉNGY-ben csak munkadíj szerepelt, az anyagköltség árajánlatos tételként jelent meg, pl.: acélszerkezetek esetén.

9.3 pont: „A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válásától számított 36. hónap utolsó napja.”

	<p>Korábbi esetben, ha a megvalósítást előbb megkezdte, pl. a támogatási kérelem benyújtását követő napon, akkor onnantól kellett számítani a 36 hónapot a megvalósításra, és ütemezni a záró kifizetési kérelmet a 36. hónap utolsó napjára. Javasoljuk ennek a helyzetnek a pontosítását.</p> <p>9.2 pont: Az elszámolható költségek körében a hatósági díjak is szerepelnek, melyek elszámolása korábban több esetben meghiúsult, hiszen nincs hozzájuk megrendelés/szerződés, a számla záradékolása problémás volt, főleg kormányhivatali eljárás esetében nehéz az elszámolás. Javasoljuk, hogy ilyen esetekre tegyék lehetővé a jogszabályban/határozatban való közlés csatolását a szerződés/megrendelés helyett.</p> <p>10.3 pont: Jogkövetkezmények között szerepel: „digitalizációs kérdőívet a fenntartási időszak végén is szükséges újra kitölteni” –javasoljuk, hogy pontosítsák a felhívásban, hogy hol térhető el a kérdőív, mikor kell kitölteni először, és milyen időközönként, hol és hogyan kell benyújtani.</p>	
<p>"Jávor Tamás OTP Hungaro-Projekt Kft"</p>	<p>A felhívás 2.3 pontjához általános szinten javasoljuk, hogy a benyújtási időszakok ütemezettebben kerüljenek tervezésre, tekintettel a többi KAP ST felhívás tervezetben is előirányzott beadási határnapokat. Például jelen felhívásban az 1. határnap 2024.08.06., de a komplex ÉLIP és ÁTFT felhívások esetén 2024.08.12., míg az Ültetvény esetén 2024.08.07. A pályázók részéről nagy az érdeklődés a KAP ST pályázati felhívásai iránt, viszont a nagy érdeklődés előrevetíti, hogy a pályázati folyamat minden szakaszában kiemelkedő munkacsúcsokra kell számolni (előkészítéstől, tervezéstől kezdődően, a pályázatíráson keresztül az értékelésig), így a félfő, hogy a folyamat bizonyos pontjain nagy torlódás alakulhat ki, ami</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p> <p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett</p>

	<p>vagy késésekhez vezet vagy rosszabb minőségű anyagokat eredményez, de egyik kimenet sem lehet célja egyetlen érdekeltnek sem. Megfontolásra javasoljuk a tervezett felhívások beadási hatánapjainak szélesebb körű egymástól történő elcsúsztatását.</p> <ul style="list-style-type: none"> · A 3.3 III. 6. pontban javasoljuk a feltétel pontosítását, hogy a felmérési napló maradhat-e minden esetben „papír” alapú, vagy e-napló vezetési kötelezettség esetén azt is az e-napló részeként, elektronikusan kell-e vezetni. · A 3.3 III. 6. ponthoz kapcsolódóan javasoljuk a „Csak szereléssel járó technológiák” és a „, csak szereléssel járó fejlesztések” szabatos definiálását a fogalomtárban, mert a példálózva említett lámpacsere a fogalomtár alapján egyértelműen „építési tevékenység”-nek ill. „építési projekt (beruházás)”-nak számít, így erre egyértelműen a 3.3 III. 1. pont vonatkozik. Esetleg a KAP ST pontos, vitákat kerülő végrehajtása érdekében javasoljuk a 3.3 III. 6. pont törlését, így minden fél számára egyértelmű tervezői nyilatkozat megkövetelését. · A 3.3 IV. 2. ponthoz kapcsolódóan javasoljuk majd a fogalomtárban tisztázni és jól elkülöníteni a „fogyasztási hely”, „üzem” és „mezőgazdasági üzem” fogalmakat, hogy a VP végrehajtása során szerzett tapasztalatok szerinti fogalmi értelmezések zavara kiküszöbölésre kerüljön a KAP ST végrehajtásában. Ugyancsak javasoljuk az „élelmiszeripari üzem” definiálását. 	<p>észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
--	---	---

· A 3.3 IV. 3. ponthoz kapcsolódóan minden felhívástervezetet beleértve javasoljuk, hogy ne legyen kötelező elvárás az anyag- és munkadíj bontású számlarészletező, tekintettel arra, hogy az ÉNGY is egyösszegű referenciaárat tartalmaz és a jelenlegi VP gyakorlat tapasztalatai sem indokolják a változtatást. Ugyanakkor a vitás helyzetek elkerülése érdekében javasoljuk pontosítani, hogy az elvárt áfa összeg megjelentetése a számlaérték teljes összege után elvárt vagy esetleg minden egyes tétel esetén.

· A 3.3 V. pontot illetően – szintén minden felhívástervezetet is beleértve - javasoljuk, hogy a költségek alátámasztása érdekében benyújtandó árajánlatok esetén idegen nyelvű ajánlatok (legalább angol) is elfogadásra kerüljenek, tekintettel, hogy az üzemek technológia beszállítói sok esetben külföldi cégek lesznek. Illetve kérjük tisztázni, magyar nyelvű árajánlatnak elfogadható-e az idegen nyelvű ajánlat lényegi elemeinek nem hiteles fordítása.

· A 3.3 V. pontot illetően javasoljuk, hogy az eszköz és építés tételeken felül kerüljön a technológia is megkülönböztetésre a rá jellemző dokumentációval (így például ne kelljen rá építési/felmérési napló, de előírható lenne technológia terv benyújtása). Javasoljuk a technológia elemeinek külön kiadási tételként történő rögzítését is a támogatói okiratokban, elválasztva azokat az építési tételektől, javítva ezáltal kérelemfeldolgozás sebességét is. Emellett javasoljuk a „technológia”, mint fogalom általános szintű definiálását, mert a jelenlegi gyakorlat egyszer építési tevékenységnek, másszor

eszközbeszerzésnek tekinti a technológiai elemeket és akként is kéri alátámasztásukat.

- A 3.3 V. 7. pont esetén javasoljuk a feltétel törlését, mert minden szolgáltatási költség az általános költségek körében kerül tervezésre, itt eleve korlátos mértékűnek vannak definiálva, és a műszaki ellenőri szolgáltatás, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás és könyvvizsgálat még ezen belül is korlátozva van, így ez kellő jogalapot ad az árrealitás vizsgálatához.

- A 3.3 V. 8. pontban javasoljuk rögzíteni az eddigi gyakorlatot, miszerint beépített technológia esetén (amit a támogatói okiratba soroklaskor E kiadási tételként vesz számba az IH) a technológia anyagára beépítés nélkül is elszámolható. A napelemes rendszerek anyagára tekintetében ugyanez a VP gyakorlat, így javasoljuk ezt is felhívásban nevesíteni.

- A 4.1 ponthoz javasoljuk, hogy a projekt megkezdhetőségének szabályozása igazodjon a VP gyakorlatához és az élelmiszeripari felhívás tervezetekhez, azaz a megkezdésre minden esetben csak a támogatási kérelem benyújtását követően nyíljon mód. A felhívásonként eltérő szabályozás vitás szituációkat eredményezhet.

- Az 5.3 pontban egységes 5 éves fenntartási kötelezettség kerülne előírásra, miközben a szabályozás KKV-k esetén 3 éves fenntartást is lehetővé tenne. A KKV szektor növekedése és megerősítése érdekében javasoljuk számukra a 3 éves fenntartás engedélyezését.

· Javasoljuk a 7.2.1. b) pont hozzáigazítását a 3.3 III. 1. ponthoz, azaz legyen elegendő csak a tervezői nyilatkozat.

· Javasoljuk a 7.2.3. Tartalmi értékelési szempontok esetén az üzleti terv minőségére vonatkozó részletező pontozás előzetes megadását, ami a projektek műszaki tartalmának és költségvetésének a kiírói szándékhoz történő jobb illeszkedését szolgálja.

· A 8.2 ponthoz javasoljuk, hogy az általános költségekre igényelhető támogatás mértéke kerüljön pontosításra, mégpedig a KAP-RD04a-RD04b-1-24 felhívás 8.2 pontjában szabályozott módon, azaz minden általános költség vonatkozásában a támogatás mértéke egységes mértéken kerüljön megállapításra. Javasoljuk ezt általános szabályként minden felhívás esetén egységesen szabályozni.

· A 8.2 ponthoz javasoljuk továbbá, hogy a kamattámogatás, illetve a kezességvállaláshoz kapcsolódó támogatás plusz intenzitása a jelen felhívásra benyújtandó támogatási kérelemben legyen igényelhető, ne külön felhívásban. Így a Kincstárnak is egyszerűsíthető a támogatáshalmozódás monitoringja. A kamattámogatás, illetve a kezességvállaláshoz kapcsolódó támogatás az intenzitást 50% fölé viheti, ami nagyvállalkozások beruházásai esetén azt jelenti, hogy az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Áébrtv.) hatálya alá tartozik. Mindez a gyakorlatban kizárja nagyvállalkozások számára e két

támogatási forma igénybevételét, mert az Áébrtv. alá tartozó projektek végrehajtása oly mértékben bonyolult, költséges és elhúzódó, hogy nem éri meg az intenzitást 50% fölé vinni. Ezért javasoljuk jogszabálmódosítással vagy az Áébrtv. 4. § (2) bekezdése alapján egyedi kormányhatározattal mentesítsék ezen beruházásokat a törvény alkalmazása alól.

- A 8.3 ponthoz javasoljuk a következő kiegészítést:
Nem kaphat előleget az a kedvezményezett, akinek vagy amelynek

- a) a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy
- b) a 2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő tartozása áll fenn a Kincsárral szemben, kivéve ha a tartozás visszafizetésére vonatkozólag a Kincstártól részletfizetési kedvezményt kapott.

A kiegészítéssel az érintett kedvezményezetti kör is előlegfinanszírozási lehetőséghez juthat, de kapna jogtalan előnyt, mert az előleg összege úgysis célszámlára utalódik.

- A 9.1 ponthoz, a kifizetési kérelmek tervezéséhez kapcsolódóan javasoljuk, hogy a tervezet szerint 5 darabban maximált kifizetési kérelem számot emeljék meg 10 darabra (9 időközi, 1 záró), tekintettel a nagy összegű, akár 36 hónap megvalósítási idejű projektek finanszírozási helyzetének könnyítésére.

- A 9.1 pontban javasoljuk pontosítani a 24 és 36 hónapos elszámolási kötelezettség rendelkezéseit, hogy „... összeségében a megítélt támogatás irányuló kifizetési kérelmet/kérelmeket köteles benyújtani”.

mert a mondatok jelenlegi formájukban a 2. évben egyetlen 60%-os kifizetési kérelmet várnak el, ami túlzó, majd ezt követően a 3. évben a 80%-ot elérő kifizetési kérelem már matematikailag sem nyújtható be.

- A 9.1 pontban szereplő „A kifizetési kérelem határidőben történő benyújtásának elmulasztása jogosulatlan részvételnek minősül.” kitétel finomítását javasoljuk, tekintettel, hogy nincs pontosan meghatározva milyen határidőhöz képest lehet mulasztani: mérföldkövekhez vagy a 12/24/36 hónaphoz képest, vagy egyéb határidők kerülnek esetleg majd meghatározásra a támogatói okiratokban.

- A 9.2 pontban szereplő 1. Általános költségek felsorolását és tördelését javasoljuk újragondolni, minthogy a 9.3 pontban az „1.1. pontjában felsorolt projekt előkészítési költségek” elszámolhatóság kezdete tekintetében kivételi ágra kerültek, de az 1.1.7 és az 1.2 pont azonosnak tűnik, így később vitára adhat okot, az 1.5 Könyvvizsgálat már a benyújtást megelőzően is szükséges (mezőgazdasági árbevétel arány igazolása), az 1.6 Projektmenedzsment pedig szakmai tartalmában az előkészítési és megvalósítási időszakra is definiálásra kerül. Javasoljuk esetleg a 9.3 pontban a kivételi ág 1. Általános költségekre történő kiterjesztését.

- A 9.3 pont a) ab) alpontját javasoljuk törölni, figyelemmel a 4.1 ponthoz fűzött javaslatunkra.

- A 13.1.1 pontban Engedély,- vagy bejelentés köteles építési tevékenység esetében az engedélyezési eljárás

megindítását igazoló dokumentum benyújtása elvárás, miközben a 3.3 III. 1. pont szerint elegendő csak a tervezői nyilatkozat. Javasoljuk a 3.3 III. 1. pont szerinti szabályozást.

- Javasoljuk a 13.1.2.13 pont szabatosabb megfogalmazását, hogy pontosan mely és hány árajánlat hiánya jelent kizárást a hiánypótlásból. Javasoljuk úgy definiálni, hogy ha egy adott kiadási tétel (gép, eszköz, K-tétel) tekintetében egyetlen árajánlat sem kerül benyújtásra, akkor az adott kiadási tétel esetén nincs lehetőség hiánypótlásra, de a többi árajánlatos tétel esetén attól még kiírható hiánypótlás.

- A fogalomtárban javasoljuk kiegészíteni a „Telepi infrastruktúra” definícióját aggregátor beszerzéssel; távfűtő vezeték létesítésével;

- A 8. m. Üzleti tervhez kapcsolódóan javasoljuk, hogy a gazdálkodási adatok közül csak azokra vonatkozzon kitöltési kötelezettség, amely adatok utána a mutatók számítása során felhasználásra kerülnek, így elkerülhető a felesleges adatrögzítés.

- A 8. m. Üzleti terv értékelési rendszerébe épített projektkockázat minősítése négy pénzügyi jogosultsági, ún. KO kritériumot fogalmaz meg, amelyek nemteljesítése a kérelem elutasítását eredményezi. Az elmúlt évek különösen nehéz gazdálkodási körülményei azonban mély nyomot hagytak a vállalkozások beszámolóin – legyen az agrár vagy élelmiszeripari szereplő – így javasoljuk ezen pénzügyi szempontok figyelembevételét nem, mint

jogosultsági kritérium, hanem mint pontozási mutató. Szempontként meglátásaink a következők:

o 1. A művelet realitásának vizsgálata (elszámolható költsége / átlagárbevétel mutató): ez a szempont kezdő vállalkozások esetén csak nagyon alacsony elszámolható költségű projektet tesz lehetővé, mivel az ilyen vállalkozások kezdő éveinek árbevétele általában alacsony, és még egy kiemelkedően növekedő cég sikeres 2., 3. év árbevételét is lerontja a kezdeti évek alacsony bevételének bevonása az átlagszámításba. Javasoljuk csak az utolsó lezárt év árbevételének figyelembevételét és a mutató KO kritérium helyett pontozási szempontként történő figyelembevételét.

o 2.1. A vállalkozás eredményének vizsgálata szempontnál az „1 vagy 2 teljes lezárt üzleti év megléte esetén egyszer nem pozitív” mutató szintén aránytalanul sújtja a kezdő vállalkozásokat, melyek kezdeti éveit döntően még veszteségesek, így rögtön elesnek a támogatás lehetőségétől. A 2022 és 2023 gazdasági évek a már régóta működő vállalkozások számára is különösen nagy kihívásokat tartogattak (energiaár robbanás, alapanyagár és bérnövekedés, stb), így sokaknál 2 db veszteséges évvel kell számolni, ami szintén ellehetetleníti támogathatóságukat. A támogathatóság lehetőségének kiszélesítése érdekében javasoljuk a „A vállalkozás eredményének vizsgálata” szempont, mint KO kritérium törlését, ehelyett pontozási szempontként történő figyelembevételét.

o 2.2 Saját tőke arányos beruházási érték vizsgálata szempontnál a 10% alatti érték KO kritériumként való figyelembevétele a 4 milliárd HUF saját tőke feletti cégek esetén ellehetetleníti a felhíváson való indulást egy relatíve

kiseb, de azért jelentős, 300-400 millió HUF értékű projekttel. Ugyanakkor a 150% feletti érték KO kritériumként való figyelembevétele egy 2-4 milliárd HUF saját tőke értékű cég esetén, amely már kellően komoly és nagy cégnek számít, ellehetetleníti egy markáns növekedési ugrást, adott esetben nemzetközi piacra lépést eredményező projekt megvalósítását. „Saját tőke arányos beruházási érték vizsgálata” szempont jelentősen beszűkíti a lehetséges pályázók és megvalósítható projektek körét, ami negatívan hat a hazai agrárium kitörési lehetőségeire, így javasoljuk a KO szempont törlését, ehelyett pontozási szempontként történő figyelembevételét.

o 2.3 Eladósodottság fokának vizsgálata szempontnál a 100% feletti értéket akár reális KO kritériumnak tartjuk, de javasoljuk inkább pontozási szempontként történő figyelembevételét.

Megfontolásra javasoljuk, hogy az értékelési szempontokat, amennyiben a pályázó cégcsoporthoz tartozik és az anyavállalat rendelkezik konszolidált beszámolóval, akkor a fenti szempontok vizsgálata a konszolidált beszámolóban szereplő értékek alapján kerüljön vizsgálatra.

· A 8. m. Üzleti terv I.3. pontjában ismeretlen súly- vagy pontszámként jelenik meg a „benyújtotta a záró kifizetési kérelmét”, de ez aránytalanul sújtja a 2023-ban vagy 2024-ben támogatási döntést kapó kedvezményezetteket, miközben támogatási kérelmüket ők is 2021-ben nyújtották be. Javasoljuk ezen szempont kivételét az értékelésből vagy kivételi ág beépítését.

	<ul style="list-style-type: none"> · A 8. m. Üzleti terv I.4. pontjában a támogatási kérelem benyújtását megelőző évekre vonatkozó beszállítói számlák benyújtását várják el. Javasoljuk pontosítani, hogy hány évre visszamenőleg, milyen értékben, hány darab számla benyújtása a minimális elvárás a szerződéses kapcsolat igazolásához. · A 8. m. Üzleti terv I.5. pontjában a támogatási kérelem benyújtását megelőző évekre vonatkozó értékesítési számlák benyújtását várják el. Javasoljuk pontosítani, hogy hány évre visszamenőleg, milyen értékben, hány darab számla benyújtása a minimális elvárás a szerződéses kapcsolat igazolásához. · A 8. m. Üzleti terv esetén javasoljuk, hogy a pontozáshoz bekérésre kerülő dokumentumok közül kerüljenek ki azok, amelyek adattartalma közhiteles adatbázisokban vagy hivatalok közötti adatsere alapján a Támogató számára elérhető. Ezzel csökkenthető a kérelmezők terhe, az adatszolgáltató hivatalok (cégbíróság, NÉBIH, NAV, szakmaközi szervezetek, stb) pedig automatizált módon tudnák a Kincstár felé átadni az adatokat, így ezen szervezetek terhe is csökkenne, javulna az adatszolgáltatás homogenitása, ami javítaná az értékelés minőségét, gyorsítaná a bírálati folyamatot. 	
<p>Urbán Judit</p>	<p>Javasoljuk, hogy a Tartalmi értékelési szempontok 1. A művelet realizálásának vizsgálata és a 2. A vállalkozás eredményes működésének vizsgálata kerüljön ki a pályázati felhívásból, az alábbiakban részletezett problémák alapján.</p> <p>Elegendő lenne a Tartalmi értékelési szempontok 2. oldalán kezdődő feltételek alapján vizsgálni az</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p>

	<p>alkalmasságot: az 1. Üzleti terv minősége és a 1.2 Eredményesség vizsgálata pontok alapján.</p> <p>Ha a jó minőségű támogatási kérelmek elkészítése és beadása a cél, akkor nem szabad párhuzamosan engedni a Kertészet, Állattartó komplex és Feldolgozó üzemek komplex fejlesztése támogatási kérelmek, illetve Állattartó telepek megújítása, Feldolgozó üzemek fejlesztése, Díszkertészeti ágazat fejlesztése pályázatok beadási időszakát. Mert a pályázati dömping nem támogatja a jó minőségű támogatási kérelmek összeállítását és a megvalósítható projektek elkészítését. Az Államkincstár számára is egyidejű leterheltséget jelent.</p> <p>A Felhívás 4.1 pontjában a megkezdettség kapcsán a gép/berendezés/anyag/ szolgáltatás beszerzés esetén megadott rendelkezés, mely szerint az nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál ellentmondásban van a 9.3 fejezet a) pontjában írtakkal, ahol a pályázati felhívás megjelenését követő napot jelöli meg. Javasoljuk a Felhívásban az erre vonatkozó információk pontosítását.</p> <p>10.3. Amennyiben a támogatási kérelem beadásakor megadott megvalósítási hely beruházási jellege (barnamezős, zöldmezős beruházás, meglévő telephely továbbfejlesztése) módosul a fenntartási időszak alatt, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.</p> <p>Javasoljuk, hogy a zöldmezős beruházás szókapcsolatot vegyék ki a felhívásból, mert az addig releváns, amíg meg nem kezd a beruházást. A fenntartási időszak alatt ez a feltétel már nem teljesül.</p>	<p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül.</p> <p>Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel.</p> <p>A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el.</p> <p>Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
--	---	---

Észrevételek, javaslatok a pályázati felhívás 7. melléklet – Üzleti terv kitöltési útmutatóhoz:

- Ha családi gazdaság tagja (nem a képviselője) pályázik, akkor is a teljes családi gazdaság bevallása alapján összeszámított árbevétel összesen számít? FONTOS alapjogosultság múlhat rajta.

- A természetes személyek 0 eredménye nem reális, hogy nem megfeleltnek számít, ha 1-nél többször fordul elő az üzleti terv 2.1. pontjában a jogosultsági szempontok vizsgálata esetén. Természetes személyek alkalmazhatnak olyan kedvezményeket, melyek révén a bevallásban 0 jövedelem jön ki, de az nem az eredménytelenségét jelenti.

- Amennyiben az adóbevallásban szerepel a bevételek között Bevételt csökkentő tétel (pl.: kisvállalkozói kedvezmény) akkor ebben az esetben a jövedelemlél az árbevétel teljes összegét vagy a csökkentő tételek utáni összegét kell figyelembe venni a jövedelem kiszámításánál?

- Amennyiben ilyen szigorú marad az üzleti terv részét képező jogosultsági feltétel, jelentős számú pályázónak esélye sem lesz megméretetni magát.

A 2021-es VP pályázatokon induló ügyfeleinkből 60 természetes személyként pályázót vizsgáltunk meg, akik támogató okiratot kaptak, közülük 45-en meg is valósították a beruházásokat. 60 nyertes pályázóból 31 pályázó nem is nyerhetett volna a jelenlegi üzleti terv részét képező jogosultsági feltételt alkalmazva. Ebből látszik, hogy olyan kört zár ki a pályázat, akik életképesek, racionálisan tervezett beruházásokat valósítanak meg, és szeretnének további fejlesztéseket megvalósítani.

A támogatások nem képezik az adó alapját, nem kerülnek be az SZJA bevallásba, pedig jelentős bevételi forrást biztosítanak. Ezzel egyáltalán nem számol az üzleti terv. Több tényező kedvezőtlenül befolyásolta az üzleti terv 1. és 2. pontjában vizsgált jogosultsági feltételeket, 2020-2023 között:

- COVID,
- Orosz – ukrán háború,
- Ukrán gabona beáramlásának negatív hatása,
- 2022. évben kezdődő és azóta is tartó aszály

Ezek az események visszavetették a mezőgazdasági termékek árát, és piacát. Ennek köszönhetően jelentősen csökkent a mg-i termelők árbevétele.

- Egy állatállomány növelést végrehajtó termelő néhány évig nem realizál kiemelkedő árbevételt.

Érdemes ezeket figyelembe venni ennél a szigorú szabályozásnál, javasoljuk az üzleti terv 1. pontjában, a művelet realitás vizsgálatánál a szempont értékelésénél, hogy az árbevétel átlag ne ötszöröse, hanem legalább a 10szeres esetén legyen „Nem megfelel” Bizonyos elszámolható összeghatárok felett alkalmazni csak ezt a kitételeket (200 M Ft elszámolható összköltségű projektek esetén)

- 2.1. eredmény vizsgálat: Egyszeres könyvvitel vezetők esetén a pénzügyi teljesítés számít, nem a teljesítés ideje. Ez könnyen boríthatja a termelő eredményességét, illetve torzíthat az egyes éveket összehasonlítva.
- Kettős könyvvitelt vezető vállalkozás esetében az üzleti terv 2.1. pontjában a hivatkozás nem megfelelő: Pénzügyi adatok tábla „21. sor: Adózás előtti eredmény (18+19+20) – helyesen: „20. sor: Adózás előtti eredmény (18+19).

	<ul style="list-style-type: none"> - Az üzleti terv 2.2. pontjában a saját tőke megengedett arányát 150%-ról javasoljuk 500%-ra emelni. - Amennyiben több jogcímre pályázik 1 pályázó, vagy ugyanazon pályázati felhívásban több szakaszban is indul, akkor csak az adott pályázatában kell megfeleljen az üzleti terv 1. pontjában a művelet realitás vizsgálatának, vagy összeszámítják a műveleteket? - Üzleti terv: I. Megalapozottság: Javasoljuk, hogy a közhiteles adatbázisokból elérhető adatokat ellenőrizték, ne kelljen bekérnie a pályázónak és becsatolnia az alátámasztó dokumentumokat (30 napnál nem régebbi cégkivonattal, természetes személy esetében az egyéni vállalkozói tevékenységről a NAV által kiállított igazolással, illetve östermelők esetében a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) által kiállított igazolással az első östermelői igazolvány kiállításáról és az értékesítési betétlappal igazolja) - Üzleti terv 4. Beszállítói kapcsolatok és 5. Értékesítési kapcsolatok: milyen időszakra vonatkozó szerződésért jár a maximális pont? lesznek-e alkategóriák a pontozásban? Múltra vonatkozóan írja a 3 illetve 5 évre történő visszamenőleges szerződések csatolását, de a jövőre vonatkozóan van-e megkötés, hogy meddig kell? - Az üzleti terv 6. pontjában az export értékesítés aránya jelentős hátrányba hozza természetes személyként, vagy mikor-, kisvállalkozásként pályázókat. 	
<p>"Dr. Apáti Ferenc Gubacsi Zoltán"</p>	<p>Az alábbiakban küldi javaslatait a FruitVeB- Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet a 2024. 04. 10-én, társadalmatisásra megjelent „Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása” (KAP-RD01a-RD01c-1-24 kódszámú) pályázati felhíváshoz kapcsolódóan.</p>	<p>Tisztelt Véleményező!</p> <p>Köszönjük a Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Terve alapján meghirdetésre tervezett pályázati felhívás kapcsán küldött észrevételeit, javaslatait, kérdéseit.</p>

	<p>Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és postharvest fejlesztések támogatása pályázati felhívás tervezet véleményezése</p> <p>1. „2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei A kedvezményezett jelen felhívás keretében értékelési szakaszonként egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely több célterületre is vonatkozhat. A kedvezményezett eltérő értékelési szakaszokban benyújtott és különböző megvalósítási helyekre vonatkozó több kérelem alapján is részesülhet támogatásban.” Mivel ezen felhívásra tervezett keretösszeg 50 Mrd Ft, ezért aránytalannak tartjuk az egy pályázatra jutó 2 x 5 Mrd Ft-os elnyerhető maximális támogatási összeget. Szervezetünkhöz eddig nem érkezett olyan igény, mely az 5 Mrd feletti támogatási összeg kihasználására irányulna.</p> <p>2. 3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások 6. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a támogatási okiratban jóváhagyott megvalósítási helyen üzemeltetni. Javasoljuk a megvalósítási hely módosításának lehetőségét a VP-hez hasonlóan. A felhívás tervezetből nem derül ki, hogy a megvalósítási hely módosítható-e, ezért ezt észrevételeznénk.</p> <p>3. „III. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások</p>	<p>A KAP Nemzeti Irányító Hatóság minden javaslatot megfontol, valamennyi - így az üzleti terv részét képező pénzügyi szempontok tekintetében tett - észrevétel mérlegelésre kerül. Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentum egy tervezet, amely – többek között az e folyamat során érkezett észrevételek figyelembevételével – módosulni fog. Kérjük, hogy esetleges kérdéseit a végső, a későbbiek során meghirdetésre kerülő pályázati felhívás alapján és a felhívás 12. fejezetében foglaltak szerint tegye fel. A felhívások és az azokhoz kapcsolódó tájékoztató anyagok, mellékletek az Agrárminisztérium tematikus weboldalán, a kap.gov.hu oldalon található. Ezt a felületet javasoljuk folyamatosan nyomon követni, mert minden pályázati felhívással kapcsolatos információ, változás itt érhető el. Értékes gondolatait megköszönve – Tisztelettel:</p> <p>KAP Nemzeti Irányító Hatóság</p>
--	---	--

1. Építési tevékenység esetében a támogatási kérelemhez az adott építési tevékenységre jogosultsággal rendelkező tervező nyilatkozatát szükséges csatolni – a nyilatkozatot alátámasztó, a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt – arra vonatkozóan, hogy az adott tevékenység engedélyköteles-e.

13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket kötelezően szükséges csatolni: Engedély,- vagy bejelentés köteles építési tevékenység esetében: az engedélyezési eljárás megindítását igazoló dokumentum, - a hatósághoz benyújtott – a támogatást igénylő nevére szóló és a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építészeti műszaki tervdokumentáció.”

Ellentmondás van a felhívás fenti pontjai között.

4. „III. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások

5. Amennyiben a művelet megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy az első érintett kifizetési kérelemhez – elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani.

13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható)

mellékletek listája: 6. A felhívás 3.3 III. 4. pontja alá tartozó, vízjogi engedélyköteles művelet esetében vízjogi engedélyiránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot. Meglévő vízi létesítményre kiadott jogerős üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedélyben meghatározott azonos paraméterekre történő felújítás, rekonstrukció esetében a jogerős üzemeltetési és/vagy fennmaradási vízjogi engedélyt.”

Ellentmondás van a felhívás fenti pontjai között.

5. „9.3. Elszámolhatóság feltételei

h) Kifizetési kérelem csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.”

Javasoljuk, hogy (a VP-hez hasonlóan) az utolsó kifizetési kérelemnél, már ne kelljen 10 %-os mértékű összeget elérni. Ez lényeges szempont, mivel a kifizetési kérelmek között több hónap, vagy akár egy év is eltelik. Nehezen tervezhető, hogy egy műszaki tartalom változás után megmarad a 10 %-os mérték a projektösszegben és benyújtható lesz elszámolásra. Szankciók ez esetben nem kerültek meghatározásra.

6. 9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások táblázatban, az áruvá előkészítés eszközeinél nettó 500 millió Ft a max támogatási összeg. A szakmai szereplőkkel történt egyeztetés alapján, nettó 750 millió Ft támogatást szeretnénk javasolni. Az infláció mértékét alapul véve ez egy reális értéknövekedés 2020-hoz képest. Ezt alátámasztja, hogy a post-harvest

	<p>technológiáknál a jellemző áremelkedés az elmúlt 4 évben, 50-70 % közötti volt.</p> <p>7. 8.3. Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető (nem releváns)</p> <p>9.1. Egyszeri elszámolásra jelen felhívás esetén nincs lehetőség</p> <p>8. „13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek” fejezetben a műszaki tervdokumentációk benyújtása kötelező a VP-től eltérően. Nem javasoljuk továbbra sem a hiánypótlás mellőzését, hiszen a tervdokumentációk, főleg egy több milliárdos, összetett fejlesztés esetén hiányosak lehetnek a legjobb szándék és felkészültség mellett is. A másik probléma, hogy a kérelemkezeléshez kapcsolódó eljárásrendek a kérelmek benyújtása után íródhatnak meg és általában tartalmaz olyan részt, amit a felhívás nem szabályoz, vagy részletez. Ezekből adódóan bővebb, vagy részletesebb dokumentációk szükségesek, amelyek a hiánypótlások során tudnak benyújtásra kerülni.</p> <p>9. „B). Normál hőmérsékletű (0/+7C°) hűtőházak, hűtőtárolók, valamint zöldség-és burgonyatárolók építészeti-műszaki tartalmára vonatkozó előírások</p> <p>5. Szociális helyiségek bővítése, korszerűsítése Elszámolható költségként a helyiségek alapterülete az új építéssel érintett, támogatott létesítmények együttes, termeszető felület méretének legfeljebb 10%-áig terjedhet.”</p>	
--	---	--

Szeretnénk továbbra is kérni és legalább 20 %-ra felvinni ezt a korlátot a hűtőházak esetében. Mivel a többi (Feldolgozáshoz, Állattartáshoz kapcsolódó) pályázati felhívásban nincs ilyen korlát, ezért egy megemelt, a gyakorlatban alátámasztott százalékos mérték elfogadását kérjük.

A gyakorlat szerint, nem volt elégséges a 2020-as kertészeti pályázatokban megállapított 10 %-os mérték. Az átalakuló fertőtlenítési protokollok miatt, tovább kell növelni az öltözők méretét is (fekete-fehér öltözők). Továbbá a szociális épületrészek aránya nem egy általánosságban meghatározott mérték, ez függ a termesztési,- és post-harvest technológiától, mennyire munkaerőigényes az adott tevékenység.

10.

„8.2. Igényelhető támogatás

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- maximum 5 Mrd Ft.

A támogatás maximális mértéke tovább növelhető az alaptámogatáshoz képest az 1. célterület, továbbá a 2. célterület 1. pontja vonatkozásában – akár több szempont egyidejű teljesítésével – azzal, hogy a támogatás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65%-ot:”

Támogatási intenzitások és támogatási összegek összeszámítása. A felhívásból nem derül ki egyértelműen, hogy a kamattámogatás igénybevétele és az intézményi kezességvállalás díjtámogatása esetén, hogyan számolandó a max támogatási költség. Az 5 Mrd Ft max. támogatási összegbe beleszámolódik-e a kamattámogatás összege? Mivel ez egy külön támogatási kérelem, illetve felhívás

lesz, ezért kérdés, hogy ott külön források biztosítottak-e az 5 Mrd Ft-os forráson felül.

Kollektív beruházás esetén pl. TЭСZ pályázóknál, ha $50+10=60$ % intenzitásra jogosult, akkor a támogatási kérelemben egyértelmű, hogy 5 Mrd Ft a max. támogatási összeg, de ha a 10 %-ot nem itt veszi igénybe, hanem a kamattámogatásban, akkor 5 Mrd-nál nagyobb lesz a max. támogatási összeg!?

Kérdés továbbá, hogy a kamattámogatásra vonatkozó felhívásnak szükséges-e megjelenni a pályázati felhívások megjelenésekor. A magasabb támogatási intenzitásra jogosultak dönthessenek arról, hogy a kamattámogatást veszik igénybe, vagy a magasabb támogatási intenzitást.

11.

„10.3 Az üzleti tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Amennyiben a támogatási kérelem beadásakor megadott megvalósítási hely beruházási jellege (barnamezős, zöldmezős beruházás, meglévő telephely továbbfejlesztése) módosul a fenntartási időszak alatt, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.”

Javasoljuk, hogy a zöldmezős beruházás szókapcsolatot vegyék ki a felhívásból, mert az addig releváns, amíg meg nem kezd a beruházást. A fenntartási időszak alatt ez a feltétel már nem teljesül.

Javaslatok a pályázati felhívás 7. melléklet – Üzleti terv kitöltési útmutatóhoz:

1. Általánosságban aggályosnak tartjuk, hogy az üzleti terv pontozása, kvázi jogosultsági feltételeket is tartalmaz. Ezzel megváltoznak a pontozási feltételek, elvesztik eredeti funkciójukat a pontozási szempontok, illetve a szakmai szempontok már kevésbé releváns feltételekké válnak. 2008-óta működött az EMVA-ban, és 2016 óta VP-ben az üzleti terveknél a pontozásos rendszer, melynek elsődleges célja volt a támogatási kérelem benyújtására jogosult ügyfelek közül, ponthatár megszabásával kiválasztani a támogatásra alkalmas pályázókat.

Jelen üzleti terv formátumban a megjelölt feltételek (1-2.3. pontok) nem teljesülése esetén, elutasításra kerül a pályázat. Ezt a megszokott pontozásos módszer is tudja kezelni, legalább is eddig kezelte, a minimális pontszám elérésének kritériumával. A 2020-as VP kertészet felhívásban, 30 pont volt az elérendő ponthatár az Üt. esetében. Az ügyfél a kapható pontszámok ismerete tükrében ki tudja számolni az elérhető pontszámokat és ennek megfelelően nyújtja be a pályázatát, vagy eláll tőle. A nem megfelelt és megfelelt kategóriák egy az egyben nem tudják megszűrni a potenciális pályázók körét, a megváltozott gazdasági helyzet, a különböző adózási módok, időjárási krízisek és a fokozódó növénybetegségek száma miatt sem.

2020-2023 között ezek az általánosságban jellemző negatív folyamatok befolyásolták a mezőgazdasági termelést:

- COVID,
- Orosz – ukrán háború,
- 2021-2022. évi aszály

	<p>- Energiaválság - TOBRFV karantén korokozó megjelenése a paradicsomban</p> <p>Ezek az események visszavetették a mezőgazdasági termékek árát, és piacát, jelentős terméskiesések léptek fel, továbbá drasztikusan emelkedtek a termelési költségek. Olyan extrém módon változtatták meg az gazdálkodás lehetséges kimenetelét, ami egy normális üzletmenetben korábban elképzelhetetlen volt. Ezeknek a gazdaságilag előre nem tervezhető eseményeknek köszönhetően, jelentősen csökkent a mg-i termelők árbevétele, és eredményessége, könnyen veszteségessé válhattak a vállalkozások.</p> <p>A természetes személyek (őstermelők), a kedvezményes adózásból adódóan alkalmazhatnak olyan kedvezményeket, melyek révén a bevallásban 0 jövedelem jön ki, de az nem az eredménytelenséget jelenti. Az Ő esetükben, a 0-s eredmény negatív eredményként jelentkezik az Üt. szerint, a 2.1. pont alapján elutasításra kerülnek.</p> <p>A fentiekre hivatkozva, nem látjuk indokoltnak, hogy az Üt. 1-es, a művelet realitásának vizsgálata, és a 2.1-es, a vállalkozás eredményének vizsgálata pontoknak a megfelelt, nem megfelelt kategóriába történő sorolását. Vissza kell térni a már korábbiakban alkalmazott pontozási metodikára.</p> <p>A további pontok (2.2. és 2.3.) esetén diszkrimináció éri a természetes személyeket, hiszen az Ő esetükben, ha a 2.1. pont alapján nem felelnek meg, akkor elutasításra kerül a kérelmük. Ezzel szemben, a kettős könyvitelt vezető vállalkozásoknak 3-ból két feltételt kell teljesíteniük, ott a negatív eredmény (3 évből kettő) még nem jár elutasítással.</p>	
--	---	--

Megvizsgáltuk az utolsó, 2020-2021-es kertészeti pályázatokon induló, nyertes és a projektet megvalósító vállalkozásokat. Ha valami alapján monitoringozni lehet az Út. pontozását, akkor azt a már benyújtott kérelmek alapján van mód, mint rendelkezésre álló adatok. Becslésünk alapján, ezen potenciális pályázók, több mint 50 %-a, a nem megfelelt kategóriába tartozott az 1-es és 2-es pont feltételeit vizsgálva.

Mivel a projekt árak az utóbbi években folyamatosan növekedtek, az építéseknél 100 %-al a gépeknél, eszközöknél legalább 50 %-al, így az árbevétel és projekt elszámolható költség aránya most sem tud megfelelni az ötszörös szorzónak, az 1-es pontnál, a realitás vizsgálatnál. Ez igaz a fiatal gazdákra is, akik (jellemzően) szintén alacsony árbevétellel rendelkeznek. Ilyen feltételek mellett az Ő pályázati lehetőségeik ellehetetlenülnek.

Ugyanez fenáll a 2.2-es pontra, a folyamatos árdragulás miatt a vállalkozások saját tőkéje -ezt nagy átlagban- nem tudja lekövetni, ezért a 150%-os mérték nem elegendő. Ennek a feltételnek a potenciális pályázók legalább 50 %-a most sem felel meg, főleg a kisebb családi vállalkozásokat érinti hátrányosan.

Véleményünk szerint, nem lehet jó irány, hogy a 20-30 éve gazdálkodó, kevésbé tőkeerős mikro,- és kisvállalkozások, illetve családi gazdálkodók ne tudjanak támogatási kérelmet benyújtani a szigorodott pénzügyi szempontrendszer miatt.

Az Út. terv jelen állapota, azokat a kérelmezőket is kiejti, akik a sikeres pályázat után banki hitelezésre alkalmasak, akik valós jövőbeni partnerei a finanszírozást végző pénzintézeteknek.

Kizárólag csökkenő pontszámkülönbségek meghatározása mellett az alábbi határértékek megállapítását javasoljuk az üzleti terv alábbi pontjainál:

- Üt. 1. pontjában, a művelet realitás vizsgálatánál a szempont értékelésénél, az árbevétel átlag ne ötszöröse, hanem legalább tízszerese legyen a mértékadó,

- A 2.2. pontnál a saját tőke/projekt összköltség arányát 150%-ról, javasoljuk 500%-ra emelni. A 2020-2021-es pályázatoknál a 400 % feletti érték volt a jellemző. Továbbá, az elmúlt évek negatív eseményei, nemcsak az eredményességet csökkentették, hanem az ebből is képződő saját tőkét sem emelték, illetve veszteség esetén csökkentették azt.

- a 2.1-es pont szerepeltetését át kell gondolni, hiszen hátrányosan érinti az egyszeres könyvvitelt vezetőket, hiszen csak ez az egy feltétel alapján kerül számukra pontozásra a 2. pont. Az elmúlt évek nagyszámú, negatív gazdasági eseményei miatt nem tartjuk relevánsnak ennek a pontnak szerepeltetését egyik könyvviteli mód esetén sem, ezért a kivételét javasoljuk.

Úgy gondoljuk, hogy a kertészeti pályázatoknál jól szűrhetőek az üzleti terv alapján a már működő, életképes vállalkozások, akik racionálisan tervezett beruházásokat valósítanak meg. A Feldolgozó üzemek támogatása felhívásnál, nehezebben szűrhető a kérelmezők köre, ott más szempontrendszert kell valószínűleg alkalmazni, de a kertészethez és állattartáshoz kapcsolódó fejlesztéseknél, olyan szakmai pontozás állítható fel, ami nemcsak pénzügyi, hanem szakmai alapon válogatja ki a potenciális pályázókat, így kizárhatóak a rendszert terhelő ún. projektcégek. Ilyen főbb feltételek, a már korábban

	<p>alkalmazott vállalkozás alapításának az éve, és a kertészeti üzemméret aránya.</p> <p>2. Amennyiben ugyanazon pályázati felhívásban több szakaszban is nyújt be kérelmet a pályázó, akkor csak az adott pályázatban kell megfelelni az üzleti terv 1.-2. pontjában szabott feltételrendszernek, vagy összeszámítják a műveleteket?</p> <p>3. I. Megalapozottság: Javasoljuk, hogy a közhiteles adatbázisokból elérhető adatokat ellenőrizték, ne kelljen bekérnie a pályazónak és becsatolnia az alátámasztó dokumentumokat (30 napnál nem régebbi cégkivonattal, természetes személy esetében az egyéni vállalkozói tevékenységről a NAV által kiállított igazolással, illetve östermelők esetében a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) által kiállított igazolással az első östermelői igazolvány kiállításáról és az értékesítési betétlappal igazolja)</p> <p>4. „2. Megvalósítási hely bemutatása Kérjük, sorolja be a művelet megvalósítási helyét az alábbi lehetőségek szerint a megadott fogalom meghatározások alapján: - zöldmezős beruházás, - barnamezős beruházás, - meglévő telephely továbbfejlesztése.” A beruházás jogosultságának szempontjából kevésbé nem releváns szempont. Javasoljuk helyette, illetve mellette nagyobb pontszámmal szerepeltetni szakmailag is releváns, a már korábban is alkalmazott üzemméret arányt:</p>	
--	---	--

VP2-4.1.3-20:

„Kertészeti tevékenységre vonatkozó üzemméret aránya
Határozza meg, hogy a Felhívás 4.1. a) pontjában meghatározott mezőgazdasági tevékenységből származó üzemméretből milyen arányú a felhívás 7. számú melléklet II. táblázatában felsorolt kertészeti tevékenységekre vonatkozó üzemméret aránya!

Kérjük, Standard Termelési Értékben adja meg a teljes üzemméretét, illetve azt, hogy mekkora üzemméretet képvisel az kertészeti tevékenységekre vonatkozó üzemméret!”

5. „Kapcsolódás a Vidékfejlesztési Programhoz

Kérjük, adja meg, amennyiben az alábbi Vidékfejlesztési Program keretében megjelent felhívások alapján támogatásban részesült, a támogatott projektjét megvalósította és benyújtotta a záró kifizetési kérelmét.”

Még vannak futó projektek főleg a VP2-4.1.3-20 -as, elhúzódó hitelügyintézés, fellebbezés elbírálása stb. okán, ami nem minden esetben róható fel az ügyfélnek. Ha alacsonyabb pontszámot eredményez a ZÁRÓ KK benyújtása, mint feltétel, akkor a kifizetési kérelem, vagy első KK megfogalmazást javasoljuk.

6. „6. Export értékesítés aránya

Kérjük, adja meg a támogatási kérelem benyújtását megelőző utolsó öt lezárt üzleti évben az export értékesítés arányára vonatkozó adatokat! Amennyiben ötnél kevesebb lezárt üzleti évvel rendelkezik, akkor azokra vonatkozóan adja meg az adatokat. Annál az évnél, amelyben nem volt export árbevétele 0 (nulla) értéket adjon meg.”

Ez csak TЭСZ-es értékesítésnél (kollektív beruházásoknál) releváns, egyéni termelők és vállalkozások jellemzően nem exportálnak közvetlenül, csak TЭСZ-en, vagy nagykereskedőkön keresztül. Ezt nem tartjuk releváns pontozási szempontnak, más feltételt kell szerepeltetni helyette.

7. „3. A művelet innovációs tartalma

Kérjük, ismertesse amennyiben a támogatási kérelemmel érintett fejlesztéssel innováció valósul meg a művelet segítségével! Tervezi-e a következő innovatív megoldások valamelyikét a művelet megvalósítása során?”

Javasoljuk harmadikként szerepeltetni a Szervezeti innovációt. A munkaszervezés, és a munkakörülmények javulása egyértelmű hatás szokott lenni az fejlesztések által, jelentősebb, mint pl. a termék innováció.

Általános javaslatok a megnyíló pályázati időszak kapcsán:

Üdvözlendő, hogy a pályázat benyújtási időszakok a végleges felhívások megjelenését követő 60-90 napban nyílnak meg. Kérjük, hogy ez a gyakorlatban is kerüljön átültetésre, hiszen a napokban megjelenő építési beruházásokhoz kapcsolódó felhívás tervezetekben (Kertészeti üvegházakhoz, hűtőházakhoz kapcsolódó, és post-harvest fejlesztések támogatása; Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása; Állattartó telepek megújításának támogatása) a benyújtási időszakok egységesen egy időpontra esnek. Azon vállalkozások, akik több felhívásra is szeretnének kérelmet benyújtani, elég sok nehézséggel fognak ütközni az időkorlát miatt. Továbbá

a háttérpar, a költségvetéseket, árajánlatokat, és technológiai terveket készítő kivitelezők, az építész és szakági (pl. energetikai) tervezők szintén nehezen tudják megoldani a benyújtandó dokumentációk szakszerű elkészítését, ilyen időkorlátok mellett. Azt sem tartjuk szerencsésnek, hogy a nyári szabadságolások kellős közepén lesz egy pályázati dömping. Mivel az a közös cél, hogy jó minőségű, és jól elbírálható pályázatok kerüljenek benyújtásra, ezért javasoljuk a tervezetekben szereplő benyújtási időszakok olyan szintű eltolását (a VP-hez hasonlóan), hogy azok ne kerüljenek időbeni átfedésre.

